

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.37.838/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

Az I. rendű felperes: I.rendű felperes (cím1)

A II. rendű felperes: II. rendű felperes (cím2)

A felperesek képviselője: Dr. Hegyi Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Hegyi Krisztina, 2cím3)

Az I. rendű alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (1056 Budapest, Váci utca 62-64.)

Az I. rendű alperes képviselője: Dr. Szalay Tamás Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Szalay Tamás, cím4.)

A II. rendű alperes: Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat (1102 Budapest, Szent László tér 29.)

A II. rendű alperes képviselője: Kolejanisz Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. Kolejanisz Márk, cím5)

A per tárgya: kisajátítási ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperesek, 4. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Törvényszék 2022. október 3-án kelt 1.K.703.231/2022/3. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.K.703.231/2022/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperesek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 127.000 (százhuszonhétezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű alperes a II. rendű alperes kérelmére 2019. június 28-án kelt BP-1008/06502-14/2019. számú határozatával néhai II. rendű felperesné (a továbbiakban: felperesi jogelőd) tulajdonában álló budapesti ... helyrajzi számú ingatlant terület-és településrendezés céljából kisajátította. Egyidejűleg kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesi jogelődnek 6.633.690,- forint kártalanítást.

A kereseti kérelem

[2] A felperesi jogelőd kereseti kérelmében az alperes határozatának megváltoztatását és a kisajátításért járó kártalanítás összegének 10.700.000,- forintban történő megállapítását kérte.

Az elsőfokú eljárás

[3] Az elsőfokú bíróság a megelőző eljárásban kirendelt szakértőt meghallgatta és megállapította, hogy szakvéleménye aggályos, hiányos. Erre tekintettel perbeli szakértői bizonyítást rendelt el, amelynek lefolytatására a szakértőt rendelte ki. A szakértő szakvéleményét 2021. május 3-án küldte meg a bíróság részére.

[4] A felperesi jogelőd 2021. április 29-én bekövetkezett elhalálozására figyelemmel a bíróság 2021. június 17-én 42.K.703.854/2020/45. számú végzésével megállapította az eljárás félbeszakadását. Az örökösök 2022. augusztus 4-én érkezett kérelmére 2022. augusztus 30-án kelt 42.K.700.599/2022/16. számú végzésével megállapította, hogy az eljárás félbeszakadása megszűnt és a felperesi jogelőd jogutódai az I. rendű és a II. rendű felperesek. A per a továbbiakban velük szemben folytatódott.

[5] A bíróság 2022. szeptember 15-én 2022. október 3. napjára tárgyalást tűzött. Egyidejűleg felhívta a tárgyalásra idézett feleket, hogy a peranyag áttanulmányozását követően a törvényes következmények terhe mellett a 2022. március 18-én érkezett szakvéleményre vonatkozó észrevételeiket 8 napon belül terjesszék elő. A tárgyalási időközöt a bíróság 3 nappal lezárította.

[6] A felperesek jogi képviselője részére a bíróság az idéző végzést és a szakvéleményt 2022. szeptember 28-án küldte meg, aki azt 2022. október 10-én töltötte le.

[7] A 2022. október 3-án megtartott tárgyaláson sem a felperesek, sem jogi képviselőjük nem jelentek meg. Az elsőfokú bíróság jegyzőkönyvi megállapítása szerint szabályszerű idézés ellenére maradtak távol. A jegyzőkönyv azt is tartalmazza, hogy a jogi képviselőt kiadói hiba folytán utólag idézte meg a bíróság, aki az idézést 2022. szeptember 28-án letöltötte. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson ítéletet hirdetett.

Az elsőfokú ítélet

[8] A törvényszék ítéletében az I. rendű alperes BP/1008/06502-14/2019. számú határozatát megváltoztatta, kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű felpereseknek külön-külön további 483.155-483.155,- forint többletkártalanítást és annak 2019. június 29. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát.

A felülvizsgálati kérelem

[9] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 121. § a) pontja szerint történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérték.

[10] Felülvizsgálati kérelmüket arra alapították, hogy a tárgyalásra szóló idézés nem volt szabályszerű, a felperesi képviselő a tárgyalás időpontjáról nem szerzett tudomást, így mulasztást nem követett el, ennek jogkövetkezményeit a bíróság nem alkalmazhatta volna. A bíróság a tárgyalásra a felpereseket személyesen is idézte, akik a tértivevény tanúsága szerint az idézést szintén a tárgyalás időpontját követően vették át.

[11] Utalva a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. § (2) bekezdésére hangsúlyozták, ha az idézés nem volt szabályszerű, a tárgyalást a szükséges mértékben meg kell ismételni. Mivel azonban a bíróság az ügyben ítéletet hozott, így annak megismétlésére nincs lehetőség. Az ítélet alapjául szolgáló szakértői vélemény ellentétes a felperesek által csatolt szakvéleménnyel, így annak felülvizsgálatát kívánták volna érvényesíteni, amely nyilatkozat megtételére a bíróság az idéző végzésben 8 napos határidőt biztosított. Ugyanakkor az érdemi határozat meghozatalával elzárta a felpereseket érdemi észrevételek, ezáltal a szakértői vélemény felülvizsgálata lehetőségétől is, amely az ügy érdemére is kihatással volt. Habár az elsőfokú bíróság a tárgyalási időközt 3 napra lecsökkentette, a tárgyalás határnapját követően kézbesített idézés okán a tárgyalás megtartásának akadálya volt. Az idézés szabálytalansága esetén a bíróság érdemi döntést nem hozhatott volna.

[12] Hivatkozva a Kúria Pfv.IV.21.861/2015/4. számú döntésében foglaltakra kiemelték, habár a Pp. 357. § (2) bekezdése szerint a bíróság a pervezető végzéséhez nincs kötve, azonban az olyan végzést, amely határidőhöz kötött perbeli cselekményt utasít el, csak a jogerőre emelkedés előtt változtathat meg.

Döntés a befogadról

[13] A Kúria Kfv.III.37.838/2022/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet befogadta.

A Kúria döntése és jogai indokai

[14] A felperesek felülvizsgálati kérelme – az alábbiak szerint – alapos.

[15] A felülvizsgálati eljárás kereteit a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem jelöli ki. A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[16] A Kp. 72. § (5) bekezdése szerint a tárgyalást a szabályszerűen idézett fél távollétében is meg lehet tartani, a mulasztás az ítélet meghozatalát és kihirdetését nem érinti. A Kp. 36. § (1) bekezdés c) pontja folytán alkalmazandó Pp. 136. § (1) bekezdése értelmében, ha a félnek a per vitelére meghatalmazottja van, a bírósági iratokat a fél helyett a meghatalmazottnak kell kézbesíteni.

[17] A perrendi szabályok előírják, hogy a tárgyaláson nem kötelező a felek jelenléte, ám valamely fél távolmaradása esetén a tárgyalás megtartásának és az ítélet meghozatalának és kihirdetésének csak akkor van helye, ha a távollévő fél idézése szabályszerű volt.

[18] Az elsőfokú bíróság a 2022. október 3-án tartott tárgyaláson tévesen állapította meg, hogy a felperesek és jogi képviselőjük idézése a tárgyalásra szabályszerűen megtörtént és hogy a tárgyalás megtartásának törvényi akadálya nem volt. A felperesi jogi képviselő idézését bizonyító letöltési igazolás tanúsítja, hogy azt a jogi képviselő 2022. október 10-én, azaz a tárgyalás napját követően töltötte le. Következésképpen a felperesek tárgyalásra való idézésének szabályszerűsége nem állapítható meg, az eljáró bíróság iratellenesen állapította meg annak ellenkezőjét. A tárgyalási jegyzőkönyvben szereplő 2022. szeptember 28-ai dátum a bíróság idéző végzése kiküldésének a dátuma. Szabályszerű idézés hiányában pedig az elsőfokú bíróság érdemi tárgyalást nem tarthatott volna, ítéletet nem hozhatott volna, azt nem hirdethette volna ki.

[19] A Kp. 72. § (5) bekezdésének megsértése lényeges eljárási szabályszegés, amely a felülvizsgálati eljárás során nem orvosolható. Szabályszerű idézés hiányában ugyanis a felperesek a tárgyaláson nem gyakorolhatták az őket megillető perbeli jogaikat. Ez különösen azért lett volna fontos jelen esetben, mert a tárgyalásra történő idézéssel egyidejűleg az eljáró bíróság a szakvéleményt is megküldte részükre azzal, hogy 8 napot biztosított az észrevételük benyújtására. A meghozott ítélet alapját képező szakvéleményre a felperesek észrevételt nem tudtak tenni. Mindezzel sérült Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a Kp. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás követelménye is.

[20] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte és az eljáró elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[21] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak ki kell tűznie a per tárgyalását, arra a feleket a Pp. 136. § (1) bekezdésének megfelelően szabályszerűen kell idéznie. A fél távollétében a tárgyalást csak akkor lehet megtartani, ítéletet hozni és kihirdetni, ha a távolmaradó fél idézése igazolhatóan szabályszerű. Egyidejűleg biztosítani kell a felek részére azt is, hogy a megküldött szakvéleményre vonatkozó észrevételeiket határidőben megtehessek.

A döntés elvi tartalma

[22] *A tárgyaláson nem kötelező a felek jelenléte, ám valamely fél távolmaradása esetén a tárgyalás megtartásának és az ítélet meghozatalának és kihirdetésének csak akkor van helye, ha a távollévő fél idézése szabályszerű volt.*

[23] *Ha a bíróság nem biztosítja, hogy az ítélet alapját képező szakvéleményre a felek észrevételt tehessenek, az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a Kp. 2. § (2) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás követelményét is.*

Záró rész

[24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 107. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] A felperesek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. Az alperes a felülvizsgálati eljárásban perköltséget nem számított fel, erre figyelemmel e körben a Kúriának döntenie sem kellett.

[26] A Kúria végzése elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. február 8.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke

Dr. Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

Kúria
III.Kfv.37.838/2022/4-I.

6

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő